

За останніх десять років число захворювань аутизмом збільшилося майже в триста разів. Про драматичне збільшення кількості осіб з аутизмом повідомляють англійські автори і дослідники з різних країн. При цьому не можна не відзначити, що цьому, у значній мірі, сприяє поліпшення діагностики й обліку захворювання. З іншого боку, деякі автори думають, що дійсна кількість хворих ще вище офіційних даних. Точних зведень про причини росту захворюваності аутизмом немає. Висловлюється припущення, що це може бути пов'язано з важкими стресами і погіршенням екологічних умов. А якщо це так, то доводиться розраховувати на подальший ріст захворюваності.

Продовжується інтенсивне вивчення причин, що впливають на виникнення аутизму. Серед можливих причин вказується порушення обміну солей важких металів (мідь, золото, свинець і ін.), що знаходяться в навколишньому середовищі й містяться в деяких

лікувальних засобах. Їхня участь у виникненні аутизму обумовлено недостатністю в організмі хворого специфічного гормону. Інші дослідники повідомляють про порушення імунної системи, недостатність гормону за назвою "секретин".

Недавно був знайдений ген аутизму. Саме останнім часом виникнення аутизму пов'язують з надмірно швидким ростом головного мозку і зміною структури окремих його ділянок.

Ряд дослідників схильні вважати, що аутизм обумовлено не одною причиною, а різними сполученнями перерахованих і ще не відомих причин. Вивчення можливих причин захворювання продовжується.

До факторів ризику виникнення аутизму відносять несприятливі умови під час вагітності, вірусні інфекції, зокрема, краснуха, запальні захворювання головного мозку при вагітності.

Лікування аутизму завдає великих труднощів. Однак за останні 10 років його результати значно покращилися. Зовсім природньо, що тільки комплекс медичних і соціальних заходів може дати позитивний результат.

Ще зовсім недавно лікування хворих аутизмом проводили тільки психологи і токсикологи. В даний час число фахівців збільшилося й обговорюється доцільність створення нової наукової і практичної області медицини. Очевидно, вона буде названа "аутизмологія".

Ціль лікування хворих аутизмом включає як би два взаємозалежних напрямки. Це вплив на причини, що можуть бути причетними до виникнення захворювання. Не менш важливим є рішення комплексу соціальних питань. До них відносяться проблеми навчання, одержання відповідної станові хворого спеціальності, працевлаштування, а також перебування в суспільстві і взаємини в родині і т.п. У зв'язку з цим у лікувальному процесі велику роль виконують соціальні працівники і педагоги.

Важко перелічити все різноманіття лікувальних заходів. До них відноситься дієта, що обмежує вживання продуктів, що містять багато глютеїна і казеїну, а також включають у великій кількості солі важких металів.

Широко використовуються різні методи звільнення організму від надлишку солей важких металів (наприклад, харчові добавки). Слід зазначити широке використання харчових добавок різного механізму впливу.

Маються нечисленні дані про успішне використання секретину.

Показані спеціально розроблені методи фізичних навантажень.

Майбутнє в лікуванні аутизму належить генній інженерії, тобто усуненню гена аутизму.

Звичайно, результати лікування тим ефективніші, чим воно раніше розпочато.

Не можна не згадати всю зростаючу кількість спеціалізованих відділень, програм і широкої науково-просвітньої програми для хворих і навколишніх осіб. Для всього цього виділяються величезні гроші. Безумовно, усе це є підставою для оптимізму.

А от ситуація з аутизмом у нашій країні виглядає по-іншому.

Аутизм в Україні зустрічається не так часто, як інші психічні порушення, однак статистика вражає: по оцінках українських вчених, на 10 000 дітей діагностується від 4 до 26 аутистів. Причому, за останні 10 років приріст захворюваності збільшився на 273%. У Києві тільки офіційно таких дітей - близько 300.

А тепер - найголовніше. Причини захворювання НЕВІДОМІ. Більш того, не можна однозначно назвати аутизм спадковим захворюванням, як це часто буває, наприклад, із шизофренією. Лише в деяких випадках хвороба вважається вродженою, частіше вона здобувається при визначених обставинах. А саме: після важких стресів, пережитих у віці до 1,5 років, і після планової вакцинації в тому ж віці. І якщо від стресів дитину можна

захистити, то на щеплення погоджується практично будь-яка мати. Таким чином, чисто теоретично, особою з аутизмом може стати кожна дитина.

Лікувати настільки специфічний діагноз у нас в Україні - непросто. За твердженням А.П. Чупрікова, професора кафедри дитячої психіатрії (до слова, єдиної в країні) КМАПО ім. Щупіка, через повну відсутність медичних програм, фінансованих державою, і взагалі якого-небудь інтересу до захворювання з боку МОЗ, аутизм залишається мало вивченим в Україні.

Як наслідок - українські фахівці, психологи і психіатри, найчастіше не в змозі ні правильно діагностувати захворювання, ні призначити адекватне лікування хворій дитині. У більшості випадків особи з аутизмом прописують нейрорептики - психотропні препарати, призначені в основному для лікування шизофренії, і навіть галоперідол, офіційно визнаний наркотичною речовиною. Характерно, що подібні препарати давно не використовуються в лікуванні осіб з аутизмом в інших країнах. Закордонні медики наполягають на перевазі «соціального» впливу на осіб з аутизмом замість хімічного.

До 6 років мозок дитини активно засвоює інформацію. І якщо намагатися розвивати осіб з аутизмом до цього віку зусиллями психологів, арт-терапевтів, логопедів, то хвороба не тільки перестане прогресувати, але навіть може відступити. При інтенсивних заняттях, 2% дітей можуть згодом відвідувати звичайну школу, інші - хоч і частково, але адаптуватися в суспільстві. Але: в Україні немає ЖОДНОГО державного закладу по лікуванню осіб з аутизмом, ЖОДНОЇ методики їхнього навчання й адаптації. Для порівняння: в Америці на навчання однієї особи з аутизмом витрачається \$42,5 тис. у рік, а в найближчій до нас Росії, діє один державний центр на кожні 5 мільйонів населення.

В Україні ж навчати й адаптувати дітей з аутизмом поки беруться тільки самі батьки. На сьогоднішній день у країні існує кілька приватних центрів, що займаються їх проблемами. Це київські «Школа-Життя», «Школи-Сходинок» і розвиваючий центр «Сонячне коло» (ще один центр відкривається в Тернополі, причому, на гроші бельгійських спонсорів). Усі реально діючі центри створені винятково на засоби батьків хворих дітей. Результати їхньої роботи разючі: «Сонячне коло» водить дітей з аутизмом у туристичні походи по Криму, а діти з «Шкіл-Сходинок» не тільки пишуть і читають, але навіть танцюють і музицирують! І звичайно ж, дітям у Центрах не пропонують нейрорептики, хоча розвивати таких дітей складніше, ніж накачувати психотропними препаратами...

Наталя Андреева, директор «Школи-Сходинки» (і мати дитини з аутизмом), скаржиться: «Ми вже звикли не чекати від держави підтримки. Давно не покладаємося на морально застарілі медичні призначення. Уже самі знаємо, як рятувати наших дітей. Вражає інше - ми навіть не вписуємося в жодну статтю про пільгову оренду приміщення, і платимо по загальному тарифу, як організація, що має відчутні прибутки. Складно і батькам - адже більшість мамів осіб з аутизмом не можуть працювати, і оплачувати навчання їм дуже складно».

За матеріалами: <http://infoporn.org.ua>